Vlaams Parlement

stuk **1947** (2012-2013) – Nr. 2
ingediend op 23 april 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Plattelandsfonds

Amendementen

Stukken in het dossier:
1947 (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

verzendcode: LAN

AMENDEMENT Nr. 1

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 2

3° vervangen door wat volgt:

"3° doelstellingen ter ondersteuning van plattelandsgemeenten: doelstellingen waarvoor het budget, zoals bedoeld in artikel 3, kan worden aangewend, meer bepaald:
- *het vrijwaren en ontwikkelen van de open ruimte;*
- *een functioneel wegennet, waarvoor de gemeenten exclusief bevoegd zijn, op het platteland onderhouden, herstellen of heraanleggen;*
- *het beheren en onderhouden van het waterstelsel van lokaal belang;*
- *versterken van de lokale werkgelegenheid;*
- *de landbouw op het platteland versterken, verbreden en vergroenen;*
- *ontwikkeling van toerisme en recreatie op het platteland;*
- *de leefbaarheid van de dorpen stimuleren."***.**

VERANTWOORDING

De projectmatige aanpak van het Vlaams Plattelandsfonds wordt als niet wenselijk beschouwd omwille van meerdere redenen, waaronder administratieve overlast en te weinig structurele impact op de financieringsbehoeften van de plattelandsgemeenten. Daarom kiezen we voor een structurele financiering van 300.000 euro per jaar per gemeente die voldoet aan de bepalingen in artikel 7. Tegelijk zijn we van oordeel dat de doelstellingen waarvoor het geld kan worden aangewend in eerste instantie moet gaan naar wegenonderhoud, waterwegenonderhoud, de ontwikkeling van landbouw en toerisme en het bevorderen van rurale ondernemers. De doelstelling 'aandacht voor kwetsbare gebieden en natuurgebieden' wordt al ondersteund vanuit het Departement Milieu en hoeft dus niet extra te worden gefinancierd vanuit dit Vlaams Plattelandsfonds. Wel kan de vergroening van de landbouw worden gestimuleerd. Dit is immers één van de moeilijkste punten bij de uitvoering van de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Onder vergroening verstaan we eveneens maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit, bijvoorbeeld in het teken van maatregelen voor de bescherming van de honingbijen, wilde bijen en de vlinderpopulatie. Om de gemeenschapsvorming in kleine dorpskernen te versterken, kan ook geld worden besteed aan het stimuleren van de leefbaarheid van de dorpen, bijvoorbeeld voor polyvalente zalen. De ondersteuning van 'rurale ondernemers' is nogal vaag. Vandaar onze keuze om de klemtoon te leggen op de bevordering van de werkgelegenheid, waarmee we de werkgelegenheid in de private sector en de zorgsector bedoelen, en niet in de openbare diensten. Op deze manier wordt de financiële basis van de plattelandsgemeenten verbreed. Het laat ook toe om 'rurale' ondernemers te steunen wanneer hun investeringsplannen een tewerkstellingsfinaliteit hebben.

■

AMENDEMENT Nr. 2

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 3

Dit artikel vervangen door wat volgt:

*"Art. 3. Het Vlaams Plattelandsfonds is een specifiek jaarlijks vastgesteld budget a rato van 300.000 euro per jaar per gemeente die deel uitmaakt van de doellijst, zoals bepaald in artikel 7 van dit decreet. Het budget wordt aangewend voor de structurele verbetering van de bestuurskracht van de plattelandsgemeenten voor de doelstellingen ter ondersteuning van plattelandsgemeenten zoals bepaald in artikel 2, 3°, van dit decreet. Het bedrag van 300.000 euro wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de evolutie van de consumptieprijsindex."***.**

VERANTWOORDING

Het is niet wenselijk het Vlaams Plattelandsfonds op te vatten als een projectmatig fonds. Dit kan leiden tot allerhande negatieve effecten, waaronder administratieve overlast en zelfs een mattheuseffect voor de zwakste plattelandsgemeenten met de kleinste en minst gekwalificeerde personeelsbezettingen. We stellen daarom een structurele financiering voor die een wezenlijk verschil kan maken voor de bestuurskracht van de plattelandsgemeenten. In haar standpunt sprak de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) over minimaal 250.000 euro per doelgemeente. We nemen dit advies ter harte en gaan voor 300.000 euro, of 20 procent meer dan het door de VVSG aangehaalde minimum. Vermits we twintig doelgemeenten afbakenen, houden we ons exact aan het budget van 6 miljoen dat door de Vlaamse Regering is voorzien.

Het amendement voorziet tevens dat het bedrag dat een doelgemeente jaarlijks ontvangt, telkens wordt geïndexeerd.

■

AMENDEMENT Nr. 3

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 3bis (nieuw)

Een artikel 3bis invoegen, dat luidt als volgt:

*"Art. 3bis. Het jaarlijks vastgesteld budget, zoals bepaald in artikel 3, kan worden aangewend voor de financiering van projecten die kaderen in de doelstellingen zoals bepaald in artikel 2, 3°, waarvan de uitvoering over meer dan één jaar gespreid is."***.**

VERANTWOORDING

Vermits het Vlaams Plattelandsfonds een structurele verbetering van de positie van de doelgemeenten beoogt, moeten de middelen ook kunnen worden aangewend voor projecten die worden opgestart ter uitvoering van de door het Vlaams Plattelandsfonds beoogde doelstellingen die over meerdere jaren lopen. Het betekent meteen dat een doelgemeente niet elk jaar het voorziene budget moet opgebruiken, zolang de voorziene financiële middelen na de periode van zes jaar maar in hun totaliteit zijn besteed.

Dit amendement komt tevens tegemoet aan punt 3.4 van het advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) van 21 september 2012 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 1947/1, p. 58).

■

AMENDEMENT Nr. 4

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 3ter (nieuw)

Een artikel 3ter invoegen, dat luidt als volgt:

*"Art. 3ter. Het jaarlijks vastgesteld budget, zoals bepaald in artikel 3, kan worden aangewend voor intergemeentelijke samenwerking, voor zover het gaat om doelstellingen ter ondersteuning van plattelandsgemeenten zoals voorzien in artikel 2, 3°, van dit decreet. De Vlaamse Regering bepaalt hiervoor de nadere regels en uitvoeringsmodaliteiten."***.**

VERANTWOORDING

Dit amendement komt tegemoet aan punt 3.3 van het advies van VLABEST van 21 september 2012. Daarin wordt vastgesteld dat op dit moment in het decreet de optie tot intergemeentelijke samenwerking niet is uitgewerkt, terwijl in regio's met een specifieke plattelandsproblematiek veel samengewerkt wordt om de bestuurskrachtproblematiek aan te pakken.

■

AMENDEMENT Nr. 5

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 5

Op de tweede regel de zinsnede ", voor de projecten als vermeld in artikel 3" **schrappen.**

VERANTWOORDING

We kiezen voor een structurele financiering in de plaats van een projectfinanciering.

■

AMENDEMENT Nr. 6

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 7

Dit artikel vervangen door wat volgt:

'Art. 7. §1. Voor de toepassing van dit decreet wordt een doellijst vastgesteld van de gemeenten van het Vlaamse Gewest op grond van hun plattelandskenmerken. De gemeenten met maximaal 150 inwoners per vierkante kilometer vormen de doelgemeenten.

§2. De Vlaamse Regering kan het aantal doelgemeenten uitbreiden in functie van het beschikbare budget zodra dit de 6 miljoen euro overschrijdt met een veelvoud van 300.000 euro. Vanaf dan worden de doelgemeenten bepaald rekening houdend met de volgende criteria:

1° het inwonersaantal van de betrokken gemeente;
2° het gemiddeld aantal inwoners per km² van de betrokken gemeente;
3° de fiscale draagkracht op basis van het onroerend inkomen en de aanvullende personenbelasting;
4° het percentage bebouwde oppervlakte van de betrokken gemeente.

De lijst van deze doelgemeenten wordt vastgesteld door de Vlaamse Regering met de volgende formule:

$$x = inwTOT + inw|GinwVL + \%bebO|G\%bebOVL + (1\%APB + 100\ OOV)|inwTOT$$

waarbij:

– *inwTOT = totaal aantal inwoners van de betrokken gemeente bepaald op grond van de meest recente waarden verstrekt door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI);*
– *inw = aantal inwoners per km² van de betrokken gemeente bepaald op grond van de meest recente waarden verstrekt door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI);*
– *GinwVL = gemeentelijk gemiddeld aantal inwoners per km² van alle Vlaamse gemeenten bepaald op grond van de meest recente waarden verstrekt door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI);*
– *%bebO = percentage bebouwde oppervlakte van de betrokken gemeente bepaald op grond van de meest recente waarden verstrekt door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI);*
– *G%bebOVL = gemeentelijk gemiddelde percentage bebouwde oppervlakte van alle Vlaamse gemeenten bepaald op grond van de meest recente waarden verstrekt door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI);*
– *1%APB = de opbrengst van 1% aanvullende personenbelasting voor de betrokken gemeente, volgens de laatst beschikbare raming door de FOD Financiën;*
– *100 OOV = de opbrengst van 100 opcentiemen op de onroerende voorheffing voor de betrokken gemeente, volgens de laatst beschikbare raming door de Vlaamse Belastingdienst.*

*Elke Vlaamse gemeente die nog niet tot de doelgemeenten van het Vlaams Plattelandsfonds zoals bepaald in artikel 7, §1, van dit decreet behoort, krijgt een waarde x toegekend op grond van de formule als vermeld hierboven. De volgorde op de lijst wordt vastgesteld beginnende met de laagste waarde x en afsluitend met de hoogste waarde x. Naast de twintig doelgemeenten, zoals bepaald in artikel 7, §1, van dit decreet, wordt telkens de gemeente met de laagste x opgenomen in de lijst voor elke schijf van 300.000 euro die het initieel budget van 6 miljoen euro overschrijdt."***.**

VERANTWOORDING

Om de doelgemeenten te bepalen grijpen we terug naar de internationale OESO-definitie (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) van het begrip plattelandsgemeente. Daarom wordt voorgesteld om te bepalen dat enkel gemeenten met een inwonersaantal per vierkante kilometer dat maximaal 150 bedraagt in aanmerking te nemen voor het Vlaams Plattelandsfonds. Op deze manier kiezen we voor weliswaar minder begunstigde gemeenten, die evenwel een groter budget krijgen dat ze structureel in de plaats van projectmatig kunnen besteden. Zo komen we tegemoet aan de kritieken in diverse adviezen dat het voorliggende ontwerp van decreet onvoldoende remedieert aan de structurele verbetering van de financiering van de plattelandsgemeenten.

Vermits een twintigtal gemeenten in het Vlaamse Gewest voldoet aan het inwonerscriterium van maximaal 150 per km², wordt het budget van 6 miljoen euro waarin de Vlaamse Regering voorziet, geëerbiedigd.

Aangezien het de uitdrukkelijke bedoeling is om zoveel mogelijk plattelandsgemeenten structureel te helpen, wordt een bepaling ingeschreven die de Vlaamse Regering in de mogelijkheid stelt om het aantal doelgemeenten uit te breiden. Vanaf de 21ste gemeente wordt de bepaling van de doelstelling, conform het standpunt van de VVSG, afhankelijk gemaakt van vier criteria, die elk een gelijkwaardig gewicht krijgen in het bepalen van de doelgemeenten. Het moet gaan om gemeenten met een laag aantal inwoners, om dunbevolkte gemeenten, om gemeenten met een zwakke fiscale draagkracht op basis van het kadastraal inkomen en personenbelasting en een gering percentage bebouwde oppervlakte. Voor elke stijging van het budget met 300.000 euro kan er dus een bijkomende doelgemeente worden opgenomen. Ter illustratie een concreet voorbeeld: stel dat het budget voor het Vlaams Plattelandsfonds wordt opgetrokken tot 7,5 miljoen euro, dan bedraagt het aantal doelgemeenten de twintig initiële doelgemeenten plus vijf nieuwe gemeenten met de laagste x in de lijst.

■

AMENDEMENT Nr. 7

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 8

Het tweede lid schrappen.

VERANTWOORDING

Het is niet wenselijk dat de lijst van gemeenten bij het uitblijven van een akkoord binnen de Vlaamse Regering gewoon verlengd wordt. In het kader van de efficiëntie moet een nieuw akkoord gevonden worden vooraleer de doellijst voor een periode van zes jaar wordt afgebakend.

Bovendien – en dat is een terechte bemerking in het advies van VLABEST – voorziet dit decreet in geen enkele bepaling die verwijst naar een evaluatie van de doelstellingen. Het is evident dat na enkele jaren wordt nagegaan of de doelstellingen van het Vlaams Plattelandsfonds worden bereikt. Die evaluatie moet evenwel breder gaan dan dat: er moet gekeken worden of het Vlaams Plattelandsfonds daadwerkelijk structureel bijdraagt tot het oplossen van de problemen van de plattelandsgemeenten. Last but not least moet er worden nagekeken of de afbakening van en het aantal af te bakenen gemeenten voldoende efficiënt is.

■

AMENDEMENT Nr. 8

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 9

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Vermits er wordt gekozen voor een structurele financiering, is dit artikel overbodig.

■

AMENDEMENT Nr. 9

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 10

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 8.

■

AMENDEMENT Nr. 10

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Hoofdstuk 4. Verdeling van de trekkingsrechten

Dit hoofdstuk, dat bestaat uit de artikelen 11 tot 14, schrappen.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 8.

■

AMENDEMENT Nr. 11

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 15

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 15. De doelgemeenten van het Vlaams Plattelandsfonds dienen de besteding van het aan hen toegekende budget duidelijk aan te tonen in hun begroting en jaarrekening. Dit geldt als controlemiddel voor de Vlaamse Regering.

*De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast wat de toekenning van het budget en de eventuele terugvordering ervan betreft indien uit de begrotingen of jaarrekeningen blijkt dat de doelgemeenten het aan hen toegekende budget niet conform de doelstellingen van dit decreet zoals bepaald in artikel 2, 3°, hebben gespendeerd."***.**

VERANTWOORDING

Vermits er wordt gekozen voor een structurele financiering, moeten er geen subsidieaanvragen worden verricht en moet er evenmin geoordeeld worden over deze aanvragen.

Anderzijds blijft het noodzakelijk dat de Vlaamse Regering controleert of de begunstigde gemeenten hun financiële middelen uit het Vlaams Plattelandsfonds wel degelijk hebben besteed aan de in artikel 2, 3°, bepaalde doelstellingen. Hiertoe willen we geen bijkomende administratieve lasten opleggen aan de doelgemeenten. Vandaar het voorstel om de besteding van de middelen te verduidelijken in de begrotingen en de jaarrekeningen. Vermits deze documenten openbaar zijn, kan de door de Vlaamse Regering aangestelde controle-instantie ze inkijken. Indien blijkt dat een doelgemeente het geld uit het Vlaams Plattelandsfonds oneigenlijk besteed heeft, kan het worden teruggevorderd.

■

AMENDEMENT Nr. 12

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 16 (nieuw)

Een artikel 16 toevoegen, dat luidt als volgt:

*"Art. 16. Binnen een termijn van twee jaar, te rekenen van de inwerkingtreding van dit decreet, worden deze bepalingen en de concrete resultaten van de financiering vanuit het Vlaams Plattelandsfonds onderworpen aan een evaluatie, die de aanwending van de budgetten in het kader van het Vlaams Plattelandsfonds toetst op hun bijdrage aan de structurele verbetering van de financiële positie en doelstellingen ter ondersteuning van de doelgemeenten. Die evaluatie wordt toevertrouwd aan het Departement Landbouw en Visserij, dat hiertoe samenwerkt met het Departement Bestuurszaken. Het Vlaams Parlement wordt als eerste in kennis gesteld van het evaluatierapport."***.***

VERANTWOORDING

Het is van belang dat de financiële middelen die in het kader van het Vlaams Plattelandsfonds aan de doelgemeenten worden toegekend leiden tot een structurele verbetering van de financiële positie van de doelgemeenten en zich vanzelfsprekend ook vertalen in het realiseren van de doelstellingen, zoals bepaald in artikel 2, 3°.

We voorzien daarom in een evaluatie die, conform het advies van de VVSG, gepland is na een werking van twee jaar. In de evaluatie moet uitdrukkelijk worden nagegaan of het Vlaams Plattelandsfonds een structurele invloed heeft op zowel de financiering van de doelgemeenten als de doelstellingen die het fonds beoogt. Het spreekt vanzelf dat het verslag door de Vlaamse Regering als eerste wordt bezorgd aan het Vlaams Parlement, dat het op zijn beurt kan bespreken en desgevallend aanbevelingen kan formuleren voor een bijsturing.

■

AMENDEMENT Nr. 13

**voorgesteld door de heren Karlos Callens en Marc Vanden Bussche,
mevrouw Lydia Peeters en de heren Marnic De Meulemeester en Sas van Rouveroij**

Artikel 17 (nieuw)

Een artikel 17 toevoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 17. Dit decreet wordt opgeheven na de algehele herziening van de financieringscriteria van het Gemeentefonds en blijft van kracht tot ten laatste 31 december 2018.

*Indien dit decreet voor deze datum wordt opgeheven in het kader van de herziening van de financieringscriteria van het Gemeentefonds blijft aan de doelgemeenten het toegekende budget in het kader van het Vlaams Plattelandsfonds voor de periode van zes jaar die overeenstemt met de lokale beleidscyclus 2013-2018 integraal gegarandeerd."***.***

VERANTWOORDING

Open Vld beschouwt dit Vlaams Plattelandsfonds als een voorlopige oplossing in afwachting van een globale herziening van de algemene financiering van de lokale besturen. Met dit amendement willen we tevens gevolg geven aan de opmerkingen van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV), de VVSG en VLABEST, die allemaal de nadruk leggen op een herziening van het Gemeentefonds.

Dit amendement voorziet het einde van dit decreet tegen ten laatste eind 2018, ofwel na een termijn van zes jaar. Het decreet wordt automatisch vroeger opgeheven zodra de herziening van de algemene financiering van de lokale besturen wordt doorgevoerd.

Uiteraard mogen de doelgemeenten financieel niet het slachtoffer worden van een vroegtijdige opheffing van dit decreet. Hen wordt beloofd dat ze alle middelen krijgen die hen in het vooruitzicht werden gesteld voor de periode van zes jaar. De Vlaamse Regering moet die afspraak valideren in het kader van de rechtszekerheid en om financiële problemen bij de doelgemeenten te vermijden.

Dit is tevens van belang voor doelgemeenten die kiezen voor het opzetten van meerjarenprojecten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden opdat zij al hun verbintenissen zouden kunnen nakomen.

■